

монументальне і ґрунтовне дослідження над "Історією русів". Автор монографії "Гетьман Мазепа та його доба" і спогадів про відомих укр. діячів, його духовних речників А. Шептицького, Д. І. Дорошенка, Б. Д. Крупницького, Н. Д. Полонську-Василенко та ін.

Тв.: Очерки истории украинской фабрики: Мануфактура в Гетьманщине. — К., 1925. — 270 с.; Очерки истории украинской фабрики: Предкапиталистическая фабрика. — К., 1925. — 232 с.; Ескізи з історії повстання Петра Іваненка (Петрика). — К., 1930. — 65 с.; Українсько-московська угода 1654. — Нью-Йорк; та ін., 1954. — 100 с.; Люди Старої України. — Мюнхен, 1959. — 328 с.; Гетьман Іван Мазепа та його доба. — Нью-Йорк та ін., 1960. — 408 с.; Думки про сучасну українську советську історіографію. — Нью-Йорк, 1963. — 87 с.

Лит.: Оглоблин Олександр // ЕУ: Словникова частина. — Париж; Нью-Йорк, 1966. — Т. 5; Бойко Ю. Проф. д-р О. П. Оглоблин як історик духовно-політичного розвитку козацької України // Укр. історик. — 1975. — Ч. 1—2; Збірник на пошану проф. д-ра Олександра Оглоблина. — Нью-Йорк, 1977; Винар Л. Олександр Оглоблин як дослідник гетьмана Івана Мазепи і його доби // Там само. — 1989. — Ч. 4; Верба І. Гетьман історичної науки: Життя і діяльність О. П. Оглоблина в Україні // Старожитності. — 1993. — Ч. 14—19; 1994. — Ч. 1—2; Винар Л. Олександр Петрович Оглоблин (1899—1992): Біографічна

студія. — Нью-Йорк та ін., 1994; Верба І. О. П. Оглоблин // УІЖ. — 1995. — № 5, 6.

Іконографія: Фотопортрети О. П. Оглобліна 1969 р.; Олександр Оглоблин і Дмитро Оглоблин, 1984 р.; Олександр Оглоблин і Любомир Винар 1964 р.; Проф. Олександр Оглоблин має 86 років, 1985 // Винар Л. Олександр Петрович Оглоблин (1899—1992): Біографічна студія. — Нью-Йорк та ін., 1994. — С. 75—77.

І. В. Верба.

ОЛІЙНИК Степан Дмитрович (18.07.1930, с. Підністрияни Жидачівського р-ну Львів. обл.) — політолог, громад. діяч, полковник армії США (у відставці).

Н. у сел. родині Дмитра Олійника та Розалії Гулей, які були активними діячами у місц. відділенні т-ва "Просвіта". У сім'ї було ще троє братів: Роман (див. *Рахманний Р.*), Іван (студент Львів. ун-ту, який загинув у 1944 в лавах УПА) та Григорій (селянин, помер передчасно).

Після закін. початкової школи у с. Підністриянах навч. в гімназії

у м. Ходорові (до 1944). У 1944 під впливом старшого брата Романа і разом з ним емігрував на захід. Незважаючи на дит. вік, був мобілізований нім. владою на примусові роботи: розчищав вулиці нім. міст після бомбардувань, копав окопи у прифронтовій зоні в Голландії, 4 місяці служив у обслузі нім. зенітної артилерії.

У лютому 1945 втік з табору зенітників і переховувався під вигаданим ім'ям Степан Заборський в одному з католицьких монастирів у Баварії. Після закін. війни жив у таборі переселенців у м. Байрейті, де навч. у гімназії.

У 1946 як неповнолітній сирота і біженець був переселений до США. У Нью-Йорку закін. середню школу (1949). Згодом отримав амер. громадянство і живе у США. Вищу освіту здобув у Нью-Йоркському Сіті Коледжі (City College of New York) у 1955 і отримав ступінь бакалавра з сусп. наук. У 1956—69 працював у Б-щі Конгресу США, де займався дослідженнями з питань Рад. Союзу. Результатом цієї діяльності стали ступені магістра з міжнар. політики (1959) та доктора філософії (політології) Джорджтаунського ун-ту (1965). Тема наук. досліджень О. пов'язана з проблемами внутрішньої і зовнішньої політики Рад. Союзу (докторська дисертація — “Радянський федералізм в теорії і практиці”).

З 1950 — член резервних частин армії США у званні сержанта, а з 1957 — молодшого лейтенанта. З 1970 — в діючій армії США, де одночасно поєднував службу з

військ. освітою: у 1970—71 навч. в Академії команди і Ген. штабу армії США та в Нац. військ. академії (1977—78). В період між навчанням служив штабним офіцером при Штабі армії США (Пентагон, 1971—78, 1983—85) та при К-ті об'єднаних начальників штабів (Пентагон, 1978—83). У 1978 О. одержав звання полковника.

Після виходу у відставку займався наук. дослідженнями з питань нац. безпеки при М-ві оборони США (1983—92).

Ще з студентських років був активним діячем та учасником укр. студентського руху в США: засн. укр. студентських громад при ун-тах у Нью-Йорку та Вашингтоні з метою інформування амер. громадськості з питань екон. та політ. ситуації в Україні. З 1945 — член ОУН.

У 1992, бажаючи надавати професійну допомогу незалежній Україні, залишив урядову посаду в Пентагоні, приїздив в Україну (1992, 1993). У 1994 працював радником з питань нац. безпеки в Консультативно-дорадчій раді при Верх. Раді України та М-ві оборони України. З 1995 періодично приїздить до Києва як консультант (при Верх. Раді України та М-ва оборони України) з питань розгортання військ. Мобілізації, підготовки оборонного бюджету і цивільного контролю над Збройними Силами України. Читає лекції, працює як консультант з нац. безпеки, стратегії та цивільно-військ. взаємин у сучасному суспільстві при Академії Збройних Сил України. Член редколегії

журн. "Військо України".

О. — член або консультант наук. та професійних т-в і орг-цій як в Україні (Міжнар. ін-т глобальної та регіональної безпеки, Нац. ін-т стратегічних досліджень, Академія Збройних Сил України), так і в США: Наук. т-во ім. Т. Шевченка, Амер. асоціація політологів (American Political Science Association), Амер. асоціація українців (American Association for Ukrainian Studies), Амер. асоціація для сприяння слов'ян. наукам (American Association for the Advancement of Slavic Studies), Асоціація для дослідження проблем національностей (Association for the Study of Nationalities), Ін-т стратегічних досліджень США (Strategic Studies Institute of the United States), "Атлантична рада США" (Atlantic Council of the United States).

Нагороджений "Медаллю Міністерства оборони США за надзвичайну службу" (Defense Superior Service Medal), "Медаллю незвичайної заслуги" (Legion of Merit) та Грамотою Академії Збройних Сил України.

Тв.: упорядник збірки англomовних статей: Rakhmanly R. In Defense of the Ukrainian Cause. — North Quincy, Mass.: Christopher House, 1979; статті в "Енциклопедії Українознавства" (Париж: Молоде життя, 1970. — Т. 6. — С. 2187–2188) та в енциклопедії (Ukraine: a Concise Encyclopedia. — Toronto: Toronto U. Press, 1963 and 1971. — 2 v.); Перед роковинами Шевченка // Свобода (США). — 1964. — 28 січ.; Preface // Voices of

Human Courage. — New York: Association for Free Ukraine, Inc., 1968. — Р. III–IV; Передмова // Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація. — Нью-Йорк: Сучасність, 1968. — С. 5–19; Природа і розвиток сучасної боротьби на Україні на тлі рухів за свободу у світі // Сучасність. — 1969. — Ч. 2. — С. 89–106; Ivan Dziuba Under Renewed Criticism // Radio Liberty Dispatch. — 1969. — 12 Nov. — Р. 1–5; Те саме // The Ukrainian Weekly (New York). — 1969. — 12 Dec.; 1969 Lenin Prize for Literature Goes to Andrei S. Malyshko // Radio Liberty Dispatch. — 1969. — 8 Dec. — Р. 1–3; A Voice from the Ukraine // Problems of Communism. — 1969. — XVIII, № 6: November–December. — Р. 79. — Рец. на кн.: Dziuba Ivan. Internationalism or Russification? — London: Weidenfeld and Nicholson, 1968; Dziuba: A Voice of Courage // The Ukrainian Weekly. — 1969. — 22 Nov.; Prize Seen as Concession // Ibid. — 1970. — 10 Jan.; Національне оборонне планування: Системний підхід // Військо України. — К., 1993. — № 2–3. — С. 10–15; Emerging Post-Soviet Armies: The Case of Ukraine // Military Review. — 1994. — LXXIV, № 3. — Р. 5–18; Утворення пострадянських армій: Український варіант // Спостерігач. — 1994. — № 8. — С. 7–17; Новий цивільний міністр оборони України: Нова фаза у цивільно-військових стосунках? // Там само. — 1994. — № 11. — С. 2–7; Геополітичне становище України з точки зору США. — К.: Академія Збройних Сил України, 1994. —

16 с.; Боездатність Збройних Сил України // Час-Тіме. — 1995. — 14 січ.; Ukrainian Insurgency in Poland: 1944–1947 // The Ukrainian Quarterly. — Summer-Fall, 1995. — LI, № 2–3. — P. 176–212; Цивільно-військові стосунки: Теорія і реалізація в Україні // Спостерігач. — 1995. — № 19. — С. 9–16; Цивільно-військові відносини: Порівняльний аналіз // Там само. — 1996. — № 27. — С. 36–40; Закарзоння: З історії УПА // Народна армія. — 1996. — 19–23 листоп.; The Status of Ukrainian Military Terminology // Ukrainian Weekly. — 1997. — 16 Feb.; The State of Reforms in the Ukrainian Armed Forces // Bulletin of the Atlantic Council of the United States. — 1997. — VIII, № 5. — P. 1–4; Ukraine as a Post-Cold War Military Power // Joint Force Quarterly: National Defense University. — 1997. — № 15. — P. 87–94.

Лит.: Ukrainians in North America. — Champaign, Illinois: Association for the Advancement of Ukrainian Studies, 1975. — P. 231; Рецензії // Rakhmanly R. In Defense of the Ukrainian Cause. — North Quincy, Mass.: Christopher House, 1979; Антонович М. // Укр. історик. — 1980. — Т. 17, № 1–4. — С. 212–213; Dmytryshyn B. // Russian Review. — 1980. — Vol. 39, № 4. — P. 512; Dushnyk W. // Ukrainian Quarterly. — 1980. — Vol. 36, № 2. — P. 193–194; Farmer K. // Slavic Review. — 1981. — Vol. 40, № 3; Directory of the American Political Science Association, 1994–96. — Stanford, Calif.: AAASS, 1994. — P. 120; Membership Directory of the

American Association for the Advancement of Slavic Studies, 1994–96. — Washington: APSA, 1994. — P. 184.

*О. А. Браїчевська,
О. В. Бугаєва.*

ПЕРЕТЦ Володимир Миколайович [19(31).01.1870, Петербург — 24.09.1935, Саратов] — філолог, історик укр. та слов'ян. літератур, історик театру.

Прадід — Абрам Перетц, комерсант і підрядчик у кораблебудуванні, активний учасник руху за розширення політ. і громад. прав євр. народу; дід — Григорій Перетц, член таємного т-ва декабристів, засланий після поразки повстання; батько — Микола Перетц, викладач математики в середніх навчальних закладах. Дружина — Варвара Павлівна Адріанова-Перетц. Після закін. 1893 Петерб. ун-ту залишений на кафедрі рос. мови та словесності для підготовки до професорського звання. У грудні 1895 склав магістерський іспит і захистив дисертацію, яка була відзначена Акаде-